

Lesarabrøv

Viðmerking til Thomas Arabo

Veruleikar sum uttanumtós ikki kann skúgva burtur

Í sambandi við ta samrøðu, sum Sosialurin hevði við Thomas Arabo leygardagin, vil eg bert vísa til hjálgaða brot úr ársfrágreiðing FFs fyri 1993, sum í stuttum lýsir ta umsiting, sum Thomas Arabo hevur ábyrgdina av, og sum hann heldur vera í lagi.

So kann lesarin sjálvur døma.

Fiskivinnuráðið – ein søga um rættarloysi
Søgan um fiskivinnuráðið er ein »góð« lýsing av tí rættarloysi, sum er í samfelagnum og um ta vanvirðing, sum flestu flokkar vísa vinnu-felagnum. Í okkara seinastu ársfrágreiðing greiddu vit frá landsrættardóminum, sum var úrslitið av okkara sakarmáli við landsstýrið um hetta mál. Her skal bert verða tikið aftur í eitt

brot í hesum dómi, og tað er, har landsrætturin sigur í sínum premissum:

Ved paragr. 6, stk. 2, i lagtingslov nr. 38 af 27. marts 1990 om fiskeriråd er fastsat en procedureregulering med hensyn til lovforslag, bekendtgørelser og regulativer, som vedrører fiskerikvættet. Det påhviler herefter landsstyret for Fiskeri Arbejdsudvalget at forelægge alle lovforslag (forinden de fremsættes for Lagtinget) samt alle (på-tænkte) bekendtgørelser og regulativer.

Júst hesin spurningur var ikki partur av sakini, og tí var tað sera áhugavert, at landsrætturin metti tað hava týðning at vegleiða landsstýrið um, hvussu mannagongdin skuldi vera í hesum máli. Tað mest áhugaverda her er, at lands-

rætturin hevur hildið tað vera neyðugt at áseta, at »på-tænkte« kunngerðir skuldu leggjast fyri Fiskivinnu Starvsnevndina (FS). Ásetta mannagongdin hevur júst verið tann, at FS skuldi fáa kunngerðir til ummælis aftaná at tær vóru samtyktar í landsstýrinum. Hetta var at halda fólk fyri spott, og var hetta orsökini til, at FS helt uppát at virka.

Landsstýrið neyðtekur donsku orðabókina

Her skal verða greitt frá, hvussu landsstýrið tekur sjálvt landsrættin av ræði. Hjá teimum, sum lesa hesar premissur, og sum hava minstu hylling á donskum, er eingin ivi um, hvussu hetta skal skjiljast. At landsstýrið skal leggja »på-tænkte« kunngerðir fyri FS merkir sjálvsagt, at hetta skal

gerast áðrenn kunngerðin verður samtykt av landsstýrinum. Skuldi nakar ivast, kann bert verða hugt í Orðbog over det Danske Sprog. Her verður orðið »på-tænkt« m.a. lýst soleiðis: »have (især ikke fuldt udformede planer om, tænke på (noget) som en fremtidsplan, en kommende opgave«.

Hetta merkir, at tað fyrsta, sum hendir við einum máli, er, at tað verður »på-tænkt«.

Seinni kom eitt skriv frá landsstýrinum, har tað segði seg hava gjørt sær sínar tulkningar av dóminum. Niðurstøðin hjá landsstýrinum er at tað »heldur... tað vera í samsvar við dómin, at landsstýrið samtykkir uppskotið til kunngerð, leggur tað fyri starvsnevndina (tað tað er »på-tænkt«) og leggur síðan uppskotið saman við viðmerkingunum hjá starvsnevndini fyri fiskivinnu-nevndina«.

Hetta lýsir væl rættaruppfátanina í landsstýrinum. Tá dómurin ikki passar umsitingini, leggur landsstýrið bert ein annan týðning í orðið »på-tænkte«, enn orðabókin sigur, soleiðis at eitt mál er ikki »på-tænkt« fyrr enn tað er samtykt! Við slíkari rættaruppfatan ber til at tulka allar lógir, soleiðis sum tað passar umsitingini. Og tað verður vissuliga eisini gjørt! Eisini í øðrum málum.

Nýggjur landsstýrismaður – nýggja mannagongd?

Hetta vildi FS sjálvsagt ikki slúka, og nú hendir einki fyrr enn landsstýrisskiftið í apríl mánaða. Tá vóru formaðurin í FS og formaður FFs boðaðir til fundar í landsstýrinum. Niðurstøðan av hesum fundi verður lýst við niðurstøðuni hjá formanninum aftaná fundin 3. mai:

Nú, eftir at nýtt landsstýri er skipað, eru Óli Jacobsen og undirritaði boðsendar til fundar við nýggja fiskivinnu-málaráðharran. Endamálið var at fáa FS aftur at virka. Niðurstøðan av fundinum er, at landsstýrið er sinnað at samstarva við okkum. Teir vilja hava okkara sjónarmið fram áðrenn endaligu viðgerðina á landsstýrisfundi. Hetta er nýggj linja frá teirra síðu, ið vit mugu liva upp til.

Tíðarættanin er rættuliga stram, tí vanliga verða uppskotini evnað til, so tey eru klár hósdag, tá dagskráin fyri landsstýrisfundir týsdag verður gjørd. Vit fáa samstundis málið, at okkara svar skal við til landsstýrisfundin týsdag, skulu vit verða hoyrd. Neyðugt verður hjá okkum at halda fund friggjadag, t.d. kl. 10.30. Tað ber til at skipa so fyrri, at vit fáa tilfarið faksað úr hóskeveld, og so vit kunnu fyrirreita okkum til fund friggjadag...

Sum tað sæst er her talan um tilsøgn um eina nágreiniliga mannagongd á hesum økinum.

Tann 3. september fekk FS sendandi mál, har boðað var

frá, at »landsstýrið samtykti hin 26. august í prinsippinum at fylgja tilmælinum frá umsitingini um 4 trolfrí øki... og at málið verður lagt fyri Fiskivinnu-nevnd Løgtingsins og Fiskivinnustarvsnevndina til viðgerðar«.

Fommennir í FF og FA mettu hetta at vera eitt brot á nevndu avtalu, tá FS fekk eitt uppskot til viðgerðar, sum longu var samtykt í landsstýrinum. Tey boðaðu frá, at tey ikki vildu mæta á fundi í FS vegna hetta avtalubrot. Tá sendi landsstýrismaðurin formanninum í FS eitt bræv, dagsett 23. september, har m.a. varð sagt:

Óli Jacobsen og Ingeborg Vinther, limir í FS hava í skrivi til landsstýrið dagfest 20. september 1993 boðað frá, at tey ikki mæta á fundi í FS, tí mannagongdin, sum avtalað var, er brotin í sambandi við viðgerðina av málinum um 4 trolfrí øki... Lat meg siga beinanvegin, at eg eri ikki samdur... og eg meti ikki at landsstýrið hevur brotið sína avtalu við FS um mannagongd, tí »endalig niðurstøða« í landsstýrinum er ikki gjørd.

Tað skal sigast, at tað er rætt, at júst hetta mál var rættuliga specielt, og við tí góða vilja, sum felagnum annars hava vist, høvdu tey kunnað góðkent grundgevingina hjá landsstýrismanninum í hesum málinum.

Men samstundis kemur eitt annað bræv frá landsstýrinum, dagfest 22. september, og er hetta bræv undirskrivað av fiskivinnustjóranum. Hetta bræv snýr seg m.a. um eina kunngerð fyri svartkalvaveiðu við gørmum, og er hetta eitt heilt vanligt mál. Um hesa kunngerð sigur landsstýrið: Uppskot

verður viðgjørt í landsstýrinum og verður sent Fiskivinnustarvsnevndini til ummælis og Fiskivinnu-nevnd Løgtingsins til góðkenningar, tá landsstýrið hevur tikið stæðu til uppskotið.

Tað er heilt greitt, at hetta brævið er beinleiðis í móstrið við brævið frá landsstýrismanninum. Hetta brævið er eisini í strið við lutvíst landsrættardómin og ta tilsøgn, sum landsstýrismaðurin gav í mai mánaða. Hetta var annars sama tilsøgn um mannagongd, sum landsstýrið gav í august 1991.

Og tað avgerandi í hesum máli er, at tað er ikki tilsøgnin hjá landsstýrismanninum, sum er avgerandi fyri, hvussu t.d. málið um reglugerð fyri svartkalvaveiðu varð avgreitt. Tí meðan FS var innkallað til fundar ein mánað, stóð málið um nevndu reglugerð á landsstýrisfundi týsdag, uttan at FS visti av nekkum.

Men tann 9. november kemur bræv frá landsstýrinum, har sagt verður, at landsstýrið á fundi tann 3. november hevur samtykt at senda nevndu reglugerð til ummælis í FS. Áðrenn tey hava vit fingið váttað, at málið samstundis varð sent lögtingsins fiskivinnu-nevnd. Hetta merkir, at málið tá er avgreitt úr landsstýrinum. Og at farið er aftur til gomlu mannagongdina at leggja longu samtykt mál fyri FS.

Henda søgan er enn eitt próg fyri tí rættarloysi, sum ræður í landsstýrinum. Hon er eisini prógvið, at ikki kann roknað við heilt greiðum tilsøgn frá einum landsstýrismanni.

Óli Jacobsen

FM-kappingin í bridge

Úrslitið av FM-parakappingini, sum var í hølunum hjá Føroya Handilsskúla leygardagin, gjørdist sum víst í talvuni.

20 tey bestu fara víðari til finaluna, ið verður í Bridgehúsinum í Gundadali 9. apríl 1994, kl. 10.00. Afturat hesum 20 koma 4 pør, sum eru seedaði, so fílt 24 pør fara henda dagin at kappast um heitið »Føroyameistari fyri pør 1994«.

ÚrslitPlasering

Helgi Joensen-Dánial Pauli Mohr	304	1	58,6%
Atli Hansen-Arni Mikkelsen	256	2	57,3%
Ingi Helmsdal-Egil Helmsdal	227	3	56,4%
Eilif Petersen-Petur Anfinn Johannesen	200	4	55,7%
Georg Egholm-Reimar Isaksen	198	5	55,6%
Rólant Joensen-Hans Egil Joensen	194	6	55,5%
Rúni Mouritsen-Bogi Simonsen	184	7	55,2%
Ásla Weihe-Steingrímur Weihe	152	8	54,3%
Jens Mohr-Hannis Jacobsen	147	9	54,2%
Jóannes Mouritsen-Per Kallsberg	138	10	53,9%
Niels Nielsen-Lütjen Apol	129	11	53,7%
Arnbjørn Sivertsen-Carl Mikkelsen	124	12	53,5%
Símun Hansen-Hanus Bærentsen	76	13	52,2%
Høgni Jacobsen-Mortan Rasmussen	75	14	52,1%
Finnbjørn Olsen-Marjun Restorff	68	15	51,9%
Trúgví Vestergaard-Aki Mouritsen	61	16	51,7%
Fríðhild Petersen-Hallgerð Hansen	54	17	51,5%
Jón Rasmussen-Áki Bertholdsen	49	18	51,4%
Andrias (Dia) Petersen-Petur Sigurd Rasmussen	48	19	51,4%
Finn Ougaard-Jógvan Andreassen	33	20	50,9%
Rói Joensen-Heðin Mouritsen	7	21	50,2%
Hilmar Jacobsen-Theodor Jacobsen	0	22	50,0%
Sigmund Dam-Eli Zachariassen	0	23	50,0%
Poul Johannes Joensen-Johann Müller	0	24	50,0%
Salomon Johansen-Zakarias Joensen	-4	25	49,9%
Jens Pauli Nolsø-Kaj Alstrup	-21	26	49,4%
Ásvør Djurhuus-Marita Mohr	-24	27	49,3%
Arnleik Mikkelsen-Einar Ellingsgaard	-30	28	49,1%
Ólavur Jøkladal-Magni Jøkladal	-63	29	48,2%
Hans Jákup Petersen-Jan Petersen	-63	30	48,2%
Jógvan Ranghamar-Jákup Egholm	-63	31	48,2%
Allan Dal Christiansen-Randi Jacobsen	-83	32	47,6%
Steinbjørn Zachariassen-Jens P. Egholm	-84	33	47,6%
Johannes Skárup-Gudny Hansen	-87	34	47,5%
Árant Hansen-Símun Lassaberg	-87	35	47,5%
Jenis Tummassarson-Børge Strøm	-94	36	47,3%
Claus Andreasen-Niels Hansen	-160	37	45,5%
Tummas J. Joensen-Páll Augustinussen	-175	38	45,0%
Jórun Johannesen-Súsanna Dam	-175	39	45,0%
Hallberg Arnfríðsson-Kristjan Magnussen	-193	40	44,5%
Páll Hansen-Eyðun Gaard	-239	41	43,2%
Jórun Winther-Petur Winther	-259	42	42,7%
Petur Gærðbo-Egil Steintórson	-381	43	39,2%
Henning Eysturoy-Kári Thomasen	-439	44	37,6%

»Læars og Anni-Lena«

aftur til keys

Fólk gremja seg um ringar tíðir og hava hug at falla í fátt, tí einki ber til.

Men onkur verkevni eydnast. Í jólamánaðinum 1993 seldi forlagið Fannir alt upplagið av skemtligu bókini um hjúnini »Læars og Anni-Lenu«.

Nú vit eru komin inn í

1994, hava fólk gramt seg um, at teimum ikki eydnast at ognar sær eintak av bókini. Forlagið hevur tí prentað nýkur hundrad eintøk afturat, so bókini nú aftur fæst í bókabúðum.

Hon fæst einans innbundin og kostar kr. 140,-.